

La CUP s'ensorra entre guinguetes, grans patrimonis i un electorat que li gira l'esquena

Política | 05-09-2026 | 21:42

La Cup

La CUP afronta un dels moments més delicats de la seva història recent. Després d'anys de condicionar la política catalana, marcar l'agenda independentista i exhibir una intensa activitat als carrers, la formació anticapitalista s'enfronta ara a una possibilitat fins fa poc impensable: quedar fora del Parlament de Catalunya.

Un dels últims sondejos dibuixa un escenari especialment dur per als cupaires. L'enquesta situa el partit en una forquilla d'entre zero i quatre diputats, fet que obre la porta a la seva desaparició de la cambra catalana després de cinc legislatures consecutives amb representació. El mateix estudi pronostica una forta reconfiguració del mapa polític català i un creixement espectacular d'Aliança Catalana.

No tots els estudis ofereixen un pronòstic tan demolidor. Un altre sondeig del juliol atorgava a la CUP entre quatre i cinc diputats, una xifra que li permetria conservar la representació actual. Tanmateix, la comparació dels sondejos confirma que el partit es mou en una franja electoral molt estreta i que qualsevol davallada podria deixar-lo fora del Parlament.

De la influència política a la supervivència

La situació actual contrasta amb l'etapa en què la CUP era capaç de decidir presidències de la Generalitat, condicionar pressupostos i forçar la retirada de candidats. Aquella capacitat d'influència s'ha anat diluint progressivament fins a convertir-se en una lluita per la supervivència institucional.

El problema de la CUP no sembla limitar-se a una mala enquesta. La formació té dificultats per ampliar la seva base electoral més enllà dels sectors militants més ideologitzats i continua atrapada

en un discurs que una part creixent de la societat percep com a allunyat de les preocupacions quotidianes.

Mentre augmenta la inquietud ciutadana per la inseguretat, l'accés a l'habitatge, la immigració irregular, la degradació de l'espai públic o el deteriorament dels serveis, la CUP manté plantejaments que poden mobilitzar el seu nucli més fidel, però que també poden allunyar-la d'una part important de l'electorat popular que afirma representar.

La desfeta municipal i l'excepció de Girona

Les eleccions municipals del 2023 ja van deixar senyals d'alarma. La formació anticapitalista va perdre aproximadament 46.000 vots respecte dels comicis anteriors i va quedar sense representació als ajuntaments de Barcelona, Lleida i Tarragona. La gran excepció va ser Girona, on Guanyem Girona va quedar en segona posició i posteriorment va aconseguir la batllia.

La situació de Girona també evidencia l'estratègia de presentar-se sota plataformes més àmplies. Guanyem Girona va néixer el 2018 com una confluència de la CUP ?que n'era la força majoritària?, el Moviment d'Esquerrers, el Comú de Girona i Som Alternativa. La candidatura va permetre a Lluç Salellas ampliar l'espai electoral tradicional de la CUP i arribar a la batllia l'any 2023.

Definir Guanyem estrictament com una simple ?marca blanca? seria discutible, ja que formalment es tracta d'una confluència de diferents organitzacions i sensibilitats. Tanmateix, és evident que el canvi de sigles va permetre ampliar el perímetre electoral de la CUP i presentar el projecte sota una imatge més transversal i menys vinculada a les limitacions de la marca anticapitalista.

Ara, però, el govern de Salellas arriba al tram final del mandat envoltat de crítiques per l'estat de diferents espais de la ciutat, els problemes de neteja, la inseguretat i la percepció de degradació urbana expressada per veïns i comerciants. La gran prova arribarà a les municipals del 2027, quan els gironins hauran de decidir si avalen la seva gestió o castiguen un projecte que ja no podrà presentar-se únicament com una promesa de canvi.

Figueres: un sol regidor i la desaparició a l'horitzó

A Figueres, la CUP ja ha quedat reduïda a una presència pràcticament residual. A les eleccions municipals del 2023 va obtenir el 6,25% dels vots i un únic regidor dels 21 que formen el consistori, molt lluny dels tretze representants aconseguits per Junts i sense cap capacitat real per condicionar el govern municipal.

La dada situa els cupaires a només 1,25 punts del llindar electoral del 5%. Això significa que la CUP no necessita patir una desfeta espectacular per desaparèixer de l'Ajuntament el 2027: una davallada de poc més d'un punt podria deixar-la directament fora del consistori.

La feblesa de la marca, la tendència negativa del partit en l'àmbit català i la falta d'incidència política del seu únic representant dibuixen un escenari especialment complicat. Si aquesta dinàmica no canvia, la CUP corre un risc molt elevat de perdre l'últim regidor que conserva a la capital de l'Alt Empordà i convertir-se definitivament en una força extraparlamentària a Figueres.

A aquesta situació s'hi afegeix el posicionament favorable de la CUP a l'acollida d'immigrants allotjats a l'Hotel Travé, entre els quals hi ha persones incorporades a programes estatals d'asil

després d'haver arribat irregularment al territori espanyol.

La concentració d'immigrants en aquest establiment ha generat una forta preocupació entre els residents de l'entorn. Veïns pròxims a l'hotel asseguren que pateixen una sensació creixent d'inseguretat i denuncien problemes de convivència que afecten la tranquil·litat quotidiana de la zona.

Els residents reclamen més informació, vigilància, control institucional i coordinació entre les administracions responsables dels programes d'acollida. També qüestionen que es puguin concentrar desenes de persones en un mateix establiment sense explicar amb claredat quins recursos socials, policials i municipals s'han previst per evitar problemes i garantir la seguretat del barri.

Les queixes evidencien un malestar que va més enllà del debat ideològic sobre la immigració. Els veïns consideren que Figueres ja suporta una forta pressió social i que l'arribada de més persones sense una planificació adequada pot agreujar les dificultats existents en matèria de seguretat, habitatge, serveis socials i convivència.

Davant d'aquest escenari, la CUP manté una defensa decidida de l'acollida i dels programes destinats als immigrants. Aquest posicionament pot reforçar el seu nucli militant, però també l'allunya dels residents que pateixen directament la inseguretat i reclamen límits, control i garanties.

El problema de fons per als cupaires és polític: determinar si la seva agenda respon realment a les inquietuds dels figuerencs o si el partit prefereix mantenir els seus postulats ideològics malgrat les queixes dels residents. La sensació és que la CUP s'ha convertit en una organització minoritària, tancada en el seu activisme i abocada a desaparèixer del consistori el 2027.

El patrimoni que incomoda el relat anticapitalista

A la crisi electoral s'hi afegeixen les contradiccions que afecten el relat de la CUP com a partit de les classes populars. Alguns antics representants han aparegut vinculats a patrimonis immobiliaris importants, una realitat que ha generat polèmica per la contundència amb què la formació critica habitualment els propietaris, els rendistes i els grans tenidors.

El cas més rellevant és el d'Eulàlia Reguant, exdiputada i exregidora de la CUP. El març del 2026 es va incorporar com a apoderada de Muscius Cent, una societat immobiliària familiar administrada per la seva mare. Segons els comptes de l'exercici del 2024, l'empresa declarava un patrimoni net superior als 12 milions d'euros i 12,67 milions en inversions immobiliàries.

A la societat se li han atribuït fins a 35 béns immobles. Els comptes consultats, però, no concreten quants són habitatges, locals, aparcaments o trasters. Tampoc no es pot afirmar que Reguant sigui la propietària personal de tot aquest patrimoni: jurídicament, ser apoderada d'una societat no equival a ser titular dels seus immobles.

Aquesta precisió no elimina, però, la contradicció política. Reguant havia criticat durament els grans fons immobiliaris, havia participat en protestes contra els denominats fons voltor i havia defensat l'ocupació d'habitatges en determinades circumstàncies. La seva incorporació activa a una societat familiar amb un patrimoni immobiliari milionari colpeja directament la credibilitat d'aquell discurs.

Les onze propietats de Benet Salellas

Un altre cas que va causar controvèrsia va ser el de Benet Salellas, exdiputat de la CUP i germà del batlle de Girona. La seva declaració de béns parlamentària recollia onze propietats: dos habitatges, tres locals i sis finques rústiques, la majoria procedents d'herències.

Parlar d'onze propietats és correcte, però qualificar automàticament Salellas de gran tenidor d'habitatges no ho seria. La normativa considera gran tenidor, entre altres supòsits, qui és titular de cinc immobles o més situats en municipis declarats zona de mercat residencial tensionat, o de més de deu immobles urbans d'ús residencial o 1.500 metres quadrats residencials. Els locals, garatges, trasters i finques rústiques no computen de la mateixa manera.

Salellas tenia, per tant, un patrimoni immobiliari considerable, però la documentació publicada no permet acreditar que complís la definició legal de gran tenidor. La controvèrsia és novament política: la distància entre la imatge d'austeritat projectada pel partit i el patrimoni d'alguns dels seus dirigents.

Tampoc no seria rigorós estendre aquesta acusació a tota la CUP. Les declaracions patrimonials dels quatre diputats actuals no mostren una acumulació comparable: Laia Estrada declara la meitat d'un habitatge; Laure Vega no declarava propietats; Pilar Castillejo, un habitatge, i Dani Cornellà, participacions en dos habitatges. No hi ha proves, per tant, que els diputats actuals siguin grans tenidors.

Xavier Crehuet: «És possible que la CUP torni a ser extraparlamentària»

El polítleg Xavier Crehuet considera que la situació actual de la CUP no es pot entendre sense analitzar el fracàs polític del procés independentista i el càstig electoral que han rebut les formacions que el van protagonitzar.

«La CUP, ERC i Junts són els partits del procés i, en no complir els seus compromisos, l'electorat els ha castigat. I el més important és que els continuarà castigant. Només falta saber en quin grau», afirma Crehuet.

Segons el polítleg, durant els anys de màxima intensitat del procés la CUP va aconseguir ampliar el seu electorat molt més enllà de l'espai tradicional de l'extrema esquerra. Una part dels seus votants no compartia necessàriament tot el programa anticapitalista, però va donar suport a la formació per la contundència del seu discurs independentista i rupturista.

«Durant el procés, la CUP tenia un electorat ampliat fora de l'àmbit de l'extrema esquerra. Ara, una vegada acabat el procés, torna a tenir un espai més petit, estrictament ideològic i d'extrema esquerra. Abans del procés, aquest espai era extraparlamentari», assenyala.

Crehuet recorda que la davallada ja es va fer evident a les eleccions catalanes del 2024. La CUP va passar dels nou diputats aconseguits el 2021 a només quatre, va perdre aproximadament un terç dels seus sufragis i va deixar-se pel camí prop de 60.000 vots.

El polítleg també posa l'accent en la baixa fidelitat electoral que els sondejos atribueixen actualment al partit. La combinació de la desmobilització independentista, la reducció del seu espai electoral i la fuga de vot situa la CUP davant d'un escenari límit.

«Les enquestes pronostiquen una baixa fidelitat de vot, quan la CUP ja va patir una forta davallada el 2024. Si combinem tots aquests elements, és possible ?o, més ben dit, és un escenari perfectament possible? que la CUP torni a ser extraparlamentària», conclou Xavier Crehuet.

Genís Pinart: «Han enganyat el país i només viuen del sistema»

El president comarcal d'Aliança Catalana a l'Alt Empordà, Genís Pinart, ha carregat durament contra la CUP. Segons Pinart, la davallada electoral dels anticapitalistes s'explica perquè la ciutadania ha començat a descobrir les contradiccions d'una formació que es presenta com a antisistema, però que, al seu parer, viu de les estructures públiques que afirma combatre.

«La gent ha començat a obrir els ulls. Una gentola que predica i va d'antisistema resulta que només viu del sistema. Això queda més que demostrat amb totes les guinguetes i tots els endolls que tenen», afirma.

Pinart també acusa dirigents cupaires de presentar-se com a membres de la classe treballadora mentre disposen de patrimonis importants. «Es fan un fart de parlar de classe treballadora, però molts són grans tenidors i tenen grans fortunes, entre els quals el mateix batlle de Girona. No m'entra al cap com es pot tenir una gran fortuna i anar d'antisistema», assenyala.

El dirigent d'Aliança Catalana considera que la CUP també ha enganyat els votants presentant-se com una organització independentista. «Han tingut enganyats el país i els seus votants. Es declaraven independentistes, però d'independentistes no en tenen res. Espero que la gent acabi d'obrir els ulls i que siguin residuals, per no dir que desapareguin de les institucions», sentència.

Pinart sosté que una part del suport que encara conserva el partit procedeix de persones vinculades a «guinguetes» relacionades amb l'educació, les xerrades, les escoles, l'allotjament i la immigració irregular. Segons denuncia, aquestes estructures permeten que determinats activistes visquin dels recursos públics mentre continuen projectant una imatge de rebel·lia i antisistema.

La part més contundent de la seva valoració fa referència als atacs contra actes i parades informatives d'Aliança Catalana. «El seu únic argument ara mateix és la violència. Això no és un partit democràtic, en absolut. És un grup feixista, una secta feixista d'extrema esquerra, i s'ha de dir pel seu nom», assegura.

Pinart demana als militants d'Aliança Catalana que no responguin a les provocacions i conclou advertint que una eventual desaparició institucional de la CUP podria comportar una radicalització dels sectors més extremistes del seu entorn.

«Aquest partit ha de desaparèixer. El que pot passar és que, quan desaparegui de les institucions, augmenti encara més la seva violència als carrers. Si obtenen un resultat molt dolent, poden adoptar l'actitud de morir matant i intensificar les crides a la violència», afirma.

Una CUP atrapada en les seves contradiccions

La CUP continua presentant-se com una força de ruptura, assembleària, anticapitalista i vinculada als moviments socials. Però els sondejos indiquen que aquest relat ha perdut capacitat de seducció i que el partit corre el risc de quedar reduït a una expressió testimonial.

La possible desaparició del Parlament, la pèrdua de desenes de milers de vots municipals, la necessitat d'integrar-se en candidatures més àmplies i les contradiccions patrimonials d'algunes de les seves figures dibuixen una formació atrapada entre el discurs revolucionari i una realitat molt menys heroica.

La CUP vol continuar parlant en nom dels carrers, dels treballadors i de les classes populars. La qüestió és si aquests carrers encara l'escolten. Els últims sondejos indiquen que una part dels seus antics votants ja ha començat a mirar cap a altres opcions.

Si el partit no és capaç de revisar el discurs, les prioritats i la coherència dels seus dirigents, el pròxim cicle electoral podria convertir la seva decadència en irrellevància. Les valoracions de Xavier Crehuet i Genís Pinart coincideixen, des de perspectives diferents, en una mateixa conclusió: la CUP ha perdut bona part de l'electorat que va captar durant el procés i s'enfronta a la possibilitat real de tornar als marges de la política institucional.

Autor: Redacció